Joi, 24 noiembrie 2022

P9_TA(2022)0426

Situația drepturilor omului în Egipt

Rezoluția Parlamentului European din 24 noiembrie 2022 referitoare la situația drepturilor omului în Egipt (2022/2962(RSP))

(2023/C 167/15)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Egipt,

— având în vedere declarațiile referitoare la Egipt ale purtătorului de cuvânt pentru afaceri externe și politica de securitate al Serviciului European de Acțiune Externă,

— având în vedere politica de vecinătate a UE și comunicarea comună din 9 februarie 2021 intitulată „Un parteneriat reînnoit cu țările din vecinătatea sudică – O nouă agendă pentru Mediterana” (JOIN(2021)0002),

— având în vedere cea de-a 13-a reuniune interparlamentară UE-Egipt, care a avut loc la 29 septembrie 2022,

— având în vedere memorandumul de înțelegere dintre UE, Egipt și Israel privind cooperarea în domeniul comerțului, transportului și exportului de gaze naturale către Uniunea Europeană, semnat la Cairo la 15 iunie 2022,

— având în vedere cea mai recentă declarație a purtătorului de cuvânt al Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului referitoare la Egipt,

— având în vedere evaluarea periodică universală a Egiptului pentru 2019-2020, efectuată de Consiliul ONU pentru Drepturile Omului,

— având în vedere declarația Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului din 8 noiembrie 2022 prin care acesta solicită eliberarea imediată a lui Alaa Abdel Fattah,

— având în vedere orientările UE privind pedeapsa cu moartea, tortura, libertatea de exprimare, apărătorii drepturilor omului, violența împotriva femeilor și a fetelor și drepturile persoanelor LGBTI,

— având în vedere Convenția ONU din 1989 cu privire la drepturile copilului,

— având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP), Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (PIDESC), Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, Convenția cu privire la drepturile copilului și Carta arabă a drepturilor omului, toate fiind ratificate de Egipt,

— având în vedere Constituția Egiptului, în special articolul 52 privind interzicerea torturii sub toate formele, articolul 73 privind libertatea de întrunire și articolul 93 privind caracterul obligatoriu al dreptului internațional ce vizează drepturile omului,

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului din 1948,

— având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât Egiptul a găzduit cea de-a 27-a Conferință a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP27) la Sharm El-Sheikh; întrucât acest eveniment internațional a adus în centrul atenției actele de represiune desfășurate de Egipt în interiorul țării împotriva revendicărilor legitime exprimate în mod pașnic de societatea civilă;

B. întrucât, în 2021, Egiptul și-a lansat strategia națională privind drepturile omului și dialogul național, care au vizat în mod oficial îmbunătățirea situației drepturilor omului și crearea unui cadru politic mai incluziv; întrucât în aprilie 2022 și-a început activitatea Comitetul egiptean al grațierii prezidențiale, care are sarcina de a efectua anchete ale organizațiilor societății civile în cazurile deținuților aflați în situații care nu respectă standardele internaționale privind drepturile omului; întrucât comitetul a trecut cu vederea încălcări grave ale drepturilor omului din trecut și din prezent și nu au survenit modificări substanțiale la un an de la lansarea strategiei naționale privind drepturile omului și a dialogului național în Egiptul; întrucât Subcomitetul pentru chestiuni politice, drepturile omului și democrație – Aspecte internaționale și regionale, care derivă din Acordul de asociere Egipt-Uniunea Europeană, reprezintă principalul cadru instituțional pentru discutarea de către cele două părți a chestiunilor legate de drepturile omului; întrucât următoarea reuniune a acestui subcomitet este programată pentru 8 decembrie 2022 la Cairo;

C. întrucât Egiptul nu a modificat niciun act legislativ important înainte de a găzdui COP27, inclusiv în ceea ce privește dreptul la libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere și libertatea mass-mediei, deși asigurarea unui spațiu propice pentru societatea civilă este un angajament comun consacrat în prioritățile parteneriatului UE-Egipt și prevăzut în Constituția Egiptului; întrucât starea de urgență, în vigoare din 2017, nu a fost ridicată; întrucât procesele în masă și detenția în masă continuă, instanțele militare și de securitate a statului judecând zeci de mii de civili; întrucât, la 8 iulie 2021, raportorii speciali ai ONU pentru dreptul la libertatea de întrunire și de asociere, pentru apărătorii drepturilor omului și pentru protecția drepturilor omului în combaterea terorismului și-au exprimat în comun îngrijorarea cu privire la Legea egipteană din 2019 privind organizațiile neguvernamentale (ONG), Legea din 2018 privind combaterea criminalității informatice și a infracțiunilor ce vizează tehnologiile informației, Legea din 2015 privind entitățile teroriste și Legea din 2013 privind reuniunile publice și demonstrațiile pașnice; întrucât, potrivit Comisiei egiptene pentru drepturi și libertăți (ECRF), guvernul egiptean a reținut aproape 734 de persoane în 18 provincii în perioada 1 octombrie-14 noiembrie 2022;

D. întrucât, în noiembrie 2022, apărătorul drepturilor omului Alaa Abdel-Fattah, care este încarcerat în mod arbitrar de aproape un deceniu pe baza unor acuzații nefondate, și-a întrerupt greva foamei, începută în aprilie 2022, fiind hrănit cu forța după ce a trăit o experiență de moarte iminentă în celula în care este deținut; întrucât, de la începutul COP27, Alaa a încetat să bea și apă; întrucât Alaa nu are în continuare acces consular la funcționarii britanici, iar avocatului său nu i s-a permis să îl viziteze; întrucât familiei lui Alaa i s-a permis sporadic să îl viziteze în trecut în urma presiunilor internaționale;

E. întrucât guvernul egiptean a exclus grupurile independente de apărare a drepturilor omului de la participarea la COP27 printr-un proces de înregistrare secret controlat de guvern, care a filtrat grupurile critice față de guvernul egiptean, prin restricționări nemotivate ale libertății de întrunire pașnică în fața locului de desfășurare a COP27 și prin întârzieri nejustificate în eliberarea vizelor pentru persoanele care călătoresc din străinătate; întrucât doar unele grupuri independente de apărare a drepturilor omului și apărătoarea drepturilor Sanaa Seif au putut participa datorită asistenței organizațiilor internaționale;

F. întrucât apărătorii drepturilor femeilor, ale persoanelor LGBTIQ+, precum și apărătorii drepturilor copților sunt în continuare hărțuiți, intimidați, arestați și deținuți, cum ar fi cazul lui Patrick George Zaki, care face încă obiectul unei interdicții de călătorie și căruia i s-a intentat un proces în fața tribunalului de urgență pentru securitatea statului după ce a criticat politica guvernului său față de creștinii copți, și cazul influențatoarelor de pe platformele de comunicare socială Haneen Hossam și Mawada Al Adham, care au fost condamnate în 2020 la trei și, respectiv, doi ani de închisoare pe baza unor acuzații false de încălcare a bunelor moravuri, după ce au publicat pe TikTok videoclipuri în care dansau relaxat;

G. întrucât cea de a noua reuniune a Consiliului de asociere dintre Uniunea Europeană și Egipt, care a avut loc la 20 iunie 2022, și prioritățile parteneriatului pentru 2021-2027 adoptate la 19 iunie 2022 au reiterat angajamentul ambelor părți de a promova democrația, libertățile fundamentale și drepturile omului, egalitatea de gen și egalitatea de șanse;

H. întrucât Egiptul este de mult un partener strategic al UE, împărtășind cu aceasta obiective de construire a stabilității, a păcii și a prosperității în zona mediteraneeană și în zona Orientului Mijlociu și întrucât joacă un rol important pentru stabilitatea din regiune; întrucât UE este cel mai important partener economic al Egiptului și principala sa sursă de

investiții străine; întrucât, în iunie 2022, UE și Egiptul au convenit asupra unor priorități în materie de parteneriat în multe domenii, inclusiv securitatea, combaterea terorismului și reforma sistemului judiciar; întrucât Egiptul a sprijinit rezoluția ONU care condamnă anexarea de către Rusia a unor regiuni ucrainene și continuă să sprijine eforturile UE și eforturile internaționale de a pune capăt războiului de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei; întrucât Egiptul a semnat un memorandum de înțelegere cu UE și Israel pentru reducerea importurilor de gaze din Rusia în urma agresiunii acesteia împotriva Ucrainei; întrucât Comisia a alocat Egiptului 100 de milioane EUR prin Mecanismul pentru alimente și reziliență, în scopul de a-l ajuta să facă față penuriei de alimente cauzate de războiul de agresiune împotriva Ucrainei,

1. regretă profund lipsa continuă în Egipt a unor drepturi și libertăți politice de bază, inclusiv în contextul organizării COP27 la Sharm El-Sheikh; regretă că COP27 nu a condus la o îmbunătățire a situației drepturilor omului;

2. condamnă în termenii cei mai fermi cenzura, hărțuirea și intimidarea reprezentanților societății civile egiptene de către autoritățile egiptene, care au avut loc chiar și la sediile internaționale ale ONU, precum și noul val de arestări și rețineri în contextul COP27; își exprimă sprijinul față de guvernul Germaniei, care a depus, la 13 noiembrie 2022, o plângere împotriva autorităților egiptene cu privire la supravegherea de securitate excesivă a participanților din pavilionul german în cadrul COP27; regretă faptul că ONG-urilor egiptene independente li s-a refuzat înregistrarea unică la COP27, doar câteva dintre acestea reușind să participe, dar numai datorită faptului că organizațiile internaționale le-au dat legitimațiile lor de acces; regretă faptul că autoritățile egiptene au selectat acele organizații ale societății civile care nu critică autoritățile; subliniază că, în calitate de părți interesate legitime, comunităților locale și ONG-urilor din Sinai ar fi trebuit să li se permită să participe la COP27, având în vedere că această conferință s-a desfășurat în Sinai; regretă caracterul secret al procesului de selecție utilizat de Egipt, care refuză să publice criteriile de selecție, pentru a exclude ONG-urile din domeniul drepturilor omului care adoptă poziții critice; îndeamnă autoritățile egiptene să nu ia nicio măsură de retorsiune împotriva apărătorilor drepturilor omului și activiștilor egipteni care și-au exprimat public îngrijorarea cu privire la încălcările drepturilor omului de către Egipt în timpul COP27;

3. condamnă cu fermitate arestarea arbitrară și preventivă continuă a zeci de mii de prizonieri de conștiință din Egipt, mulți dintre aceștia fiind deținuți în condiții inumane, fără a avea acces la un proces echitabil sau la drepturile de bază, după cum demonstrează situația din închisorile politice egiptene de la Wadi Natroun și Badr; constată că o mică parte din deținuții politici egipteni au fost eliberați sau grațiați de Comitetul egiptean al grațierii prezidențiale în aprilie 2022, fiind eliberați 800-1 000 de prizonieri care erau arestați preventiv în mod arbitrar; atrage atenția că, de atunci, au fost arestați și reținuți în mod arbitrar cel puțin 1 953 de egipteni, potrivit ONG-urilor egiptene și Amnesty International;

4. îndeamnă autoritățile egiptene să-i elibereze imediat pe Mohamed „Oxygen” Ibrahim, Mohamed Adel, Alaa Abdel Fattah și pe cei trei avocați care sunt beneficiarii din 2020 ai premiului pentru drepturile omului decernat de Consiliul Barourilor și Asociațiilor de Drept Europene, și anume pe Ibrahim Metwally Hegazy, Mohamed El Baqer și Hoda Abdelmoniem, precum și pe Ezzat Ghoneim, Ahmed Amasha, Abdel Moneim Aboul Fotouh, Mohamed El Kassas, Ziad Abu El Fadl, Aisha El Shater, Mohamed Abo Houraira, Manal Agrama, Marwa Arafa, Hala Fahmy, Safaa El Korbagy, Tawfik Ghanim, Seif Thabit, Safwan Thabit, Sherif al Rouby, Anas El-Beltagy, Ahmed Douma, Mohamed Adel Fahmy, Nermin Hussein, Haneen Hossam, Mawadda el-Adham, Ismail Iskandarani, Seif Fateen, Hisham Genena, Omar Mohammed Ali, Aymen Moussa, Omar el Hout, Ahmed Moussa Abd El Khaleq și Ahmed Fayez, printre multiplele alte persoane deținute pe nedrept; subliniază că aceste femei și bărbați sunt apărători egipteni ai drepturilor omului, jurnaliști, activiști pașnici, politicieni, influențatoare pe platformele de comunicare socială sau oameni de afaceri care au refuzat să își vândă activele armatei; invită autoritățile egiptene să ridice interdicțiile de călătorie impuse lui Patrick George Zaki și lui Mahinour Al Masry;

5. îndeamnă autoritățile egiptene să elibereze imediat și necondiționat apărătorul drepturilor omului și activistul pașnic britanic-egiptean Alaa Abdel-Fattah, un beneficiar al premiilor decernate de Deutsche Welle și de Reporteri fără Frontiere, care este deținut în mod arbitrar de aproape un deceniu pe baza unor acuzații nefondate, pentru apelurile sale pașnice și legitime de a se acorda mai multe drepturi și libertăți și care este departe de a fi un caz izolat și să îi permită să plece imediat spre Regatul Unit; subliniază că atât cancelarul Germaniei, Olaf Scholz, cât și președintele Franței, Emmanuel Macron, au solicitat eliberarea sa;

6. condamnă din nou cu asprime utilizarea pe scară largă a torturii de către aparatul de securitate al Egiptului; reamintește că revoluția care a avut loc în Egipt la 25 ianuarie 2011 a început ca un protest public împotriva impunității poliției, în urma torturii și uciderii, printre alții, a bloggerului Khaled Said; îndeamnă Egiptul să coopereze pe deplin cu

ancheta autorităților italiene privind asasinarea doctorandului italian Giulio Regeni, care a fost torturat până la moarte de agenți de securitate în 2016; își reiterează, în special, apelul de a-i informa pe generalul Tariq Sabir, colonelul Athar Kamel Mohamed Ibrahim, colonelul Uhsam Helmi și maiorul Magdi Ibrahim Abdelal Sharif cu privire la procedura judiciară inițiată împotriva lor în Italia; condamnă în termenii cei mai duri torturarea până la moarte a economistului Ayman Hadhoud, care a decedat la 5 martie 2022 după ce a fost răpit și reținut de agenți de securitate pentru că a criticat politicile economice, și regretă profund că Parchetul din Egipt nu întreprins nicio autopsie independentă și nicio anchetă credibilă;

7. îndeamnă Egiptul să-i elibereze pe toți cei 21 de jurnaliști care se află în prezent în închisoare pentru că și-au îndeplinit îndatorirea profesională, după cum au demonstrat organizația Reporteri fără Frontiere și Comitetul pentru Protecția Jurnaliștilor; subliniază dreptul tuturor egiptenilor de a avea acces la informații fără nicio cenzură din partea guvernului; ia act de decizia adoptată, sub presiune, la începutul conferinței COP27 de a permite accesul la anumite site-uri web ale ONG-urilor din domeniul drepturilor omului și ale ziarelor independente, cum ar fi Medium, Mada Masr sau Human Rights Watch; subliniază, cu toate acestea, că astfel de site-uri web ar trebui să rămână permanent accesibile egiptenilor, chiar și după conferință;

8. îndeamnă, prin urmare, autoritățile egiptene să elibereze toți jurnaliștii care au fost reținuți începând din noiembrie 2022: Khaled Abdelwahab Radwan, Ahmed Fayez, Alaa Abdelfattah, Ismail Alexandrani, Mohamed Ibrahim (alias Mohamed Oxygen), Ahmed Allaam, Hamdi al-Zaeem, Tawfik Ghanem, Rabie al-Sheikh, Adallah Shusha, Khaled Sahloob, Bahaa al-Din Ibrahim Nemat Allah, Hisham Abdel Aziz, Mohamed Said Fahmy, Badr Mohamed Badr, Raouf Ebeid, Mostafa Saad, Mohamed Mostafa Moussa, Mahmoud Saad Diab și Amr Shnin;

9. invită autoritățile egiptene să pună capăt discriminării și să garanteze egalitatea efectivă a tuturor egiptenilor în fața legii și în practică, astfel cum se prevede în constituție, indiferent de credința sau convingerile lor; atrage atenția asupra discriminării de lungă durată a minorităților, cum ar fi minoritatea coptă și populația de credință Bahá'í; invită Egiptul să își revizuiască legile privind blasfemia pentru a asigura protecția libertății de conștiință și a drepturilor minorităților religioase;

10. îndeamnă Egiptul să respecte standardele internaționale de bază privind libertatea de asociere și să abroge Legea represivă nr. 149/2019 privind ONG-urile, care subordonează toate activitățile controlului guvernamental; împărtășește preocupările exprimate de experții ONU în domeniul drepturilor omului cu privire la arsenalul juridic de care dispune Egiptul pentru a limita, sub pretextul combaterii terorismului, libertatea de asociere, libertatea de exprimare, libertatea presei și dreptul la întrunire pașnică; îndeamnă Egiptul să modifice sau să abroge, de asemenea, Legea din 2018 privind combaterea criminalității informatice și a criminalității ce vizează tehnologia informației, Legea din 2015 privind entitățile teroriste și Legea din 2013 privind reuniunile publice și demonstrațiile pașnice; invită din nou autoritățile egiptene să închidă cauza nr. 173/2011, cunoscută sub denumirea de „cauza privind finanțarea străină", și să anuleze toate interdicțiile de călătorie și înghețarea activelor împotriva a 31 de angajați ai ONG-urilor din domeniul drepturilor omului;

11. invită parlamentul egiptean să accelereze adoptarea unei legi cuprinzătoare privind violența împotriva femeilor, în special crimele de onoare; invită autoritățile egiptene să își reitereze opoziția față de mutilarea genitală a femeilor și să îi urmărească penal în mod eficace pe cei care continuă să o practice; recomandă autorităților egiptene să își consolideze cooperarea cu UE pentru a găsi noi modalități de a proteja în continuare femeile împotriva abuzului sexual și a violenței bazate pe gen; condamnă în cei mai duri termeni crimele de gen;

12. invită autoritățile egiptene să pună capăt arestărilor și urmăririlor penale pentru relațiile sexuale consensuale între adulți, inclusiv pentru relațiile între persoane de același sex sau relațiile bazate pe exprimarea de gen, și să elibereze imediat persoanele LGBTIQ+ care se află în continuare în detenție arbitrară, adesea în condiții inumane;

13. salută recentele modificări juridice pe care Egiptul le-a făcut în ceea ce privește munca copiilor și căsătoriile copiilor; invită, cu toate acestea, autoritățile egiptene să consolideze în continuare punerea în aplicare a legii privind căsătoriile copiilor și sistemele școlare și serviciile publice de protecție a copilului care previn abuzurile asupra copiilor și răspund la acestea, pentru a proteja în continuare copiii împotriva abuzurilor;

14. îndeamnă Egiptul să abolească pedeapsa cu moartea și să declare imediat un moratoriu privind aplicarea acesteia; regretă faptul că Egiptul a regresat în ultimul deceniu până a se situa printre țările care recurg cel mai mult la pedeapsa cu moartea, inclusiv pentru delincvenții minori;

15. își reiterează apelul adresat tuturor statelor membre ale UE și delegației UE de a participa la procesele apărătorilor drepturilor omului, jurnaliștilor și sindicaliștilor egipteni și străini și de a-i vizita în detenție;

16. îndeamnă statele membre ale UE să sprijine, în cadrul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, crearea unui mecanism de monitorizare și raportare a încălcărilor grave ale drepturilor omului în Egipt; reamintește că UE ar trebui să includă preocupările legate de drepturile omului în toate schimburile sale la nivel înalt cu funcționari egipteni, inclusiv în Consiliul de asociere UE-Egipt; invită Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă să sublinieze interconectarea dintre dezvoltarea democratică și creșterea economică; invită ONU să stabilească criterii pentru țările-gazdă privind accesul societății civile și libertatea de exprimare la viitoarele reuniuni COP și conferințe similare ale ONU;

17. își reiterează apelul pentru o revizuire profundă și cuprinzătoare a relațiilor UE cu Egiptul, având în vedere progresele foarte limitate în ceea ce privește situația drepturilor omului în Egipt și reprimarea disidenței, în pofida sprijinului continuu din partea partenerilor europeni; îndeamnă Vicepreședintele Comisiei/Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate să adopte o poziție publică fermă cu privire la necesitatea ca Egiptul să elibereze prizonierii politici, să realizeze progrese concrete în domeniul drepturilor omului, să pună capăt torturii și să ancheteze toate cazurile de tortură și să renunțe la utilizarea masivă a arestării preventive abuzive și a interdicțiilor de călătorie pentru a combate disidența reală sau percepută, acestea fiind condițiile necesare pentru a îmbunătăți relațiile și cooperarea UE cu Egiptul; își reiterează apelul adresat statelor membre ale UE de a lua în considerare adoptarea de sancțiuni specifice împotriva celor mai responsabili de represiunea brutală din țară; solicită o mai mare transparență cu privire la toate formele de sprijin financiar sau de formare oferite Egiptului de către UE, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții;

18. îndeamnă toate statele membre ale UE să respecte pe deplin concluziile Consiliului UE din 21 august 2013, prin care a fost anunțată suspendarea licențelor de export pentru orice tip de echipamente ce sunt utilizate în represiunile interne, inclusiv pentru tehnologiile de supraveghere utilizate pentru a urmări disidenții;

19. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Guvernului Republicii Arabe Egipt.